

ELŐFIZETÉS ÁR  
Egész évre 6 frt.  
Félévre 3 „  
Negyedévre 1 frt 50 kr  
Bérmentesen levelek  
csak ismert kezektől fo-  
gadhatnak el.  
Kéziratok nem adhatnak  
vissza.  
Egyes szám ára 20 kr.  
A nyíltságon minden gar-  
mondor díja 30 kr.

# Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

HIRDETÉSI DÍJ:  
Hivatalos hirdetéseknek:  
Minden egyes szó után  
1 kr.  
Azonfelül bélyeg 80 kr.  
Kiemelt díszben s kör-  
zettel ellátott hirdetésmé-  
nyekért termékek szerint  
minden 10 centiméter  
után 3 kr számítatik.  
Állandó hirdetéseknek  
kedvezmény nyújtatik.  
Hirdetéseket a „Zemplén”  
nyomdába küldendők.

## Zemplén vármegye részvét-irata

Özv. gróf *Andrássy Gyuláné* Excellenciájához  
és gyászoló családjához.

*Méltóságos Grófné!*

Megrendítő fájdalomtól áthatva és  
könytől áztatott szemekkel állja körül  
hazánk, nemzetünk a ravatalt, a melyen a  
magyar haza legnagyobb fia egyikének  
hamvai nyugosznak.

Mindnyájan érezzük a pótolhatatlan  
veszteséget; de fokozott a fájdalom s a  
gyász, a mely Zemplénvármegyét árasztja el.

Mi magunkénak tartottuk őt, mert  
gyöngéd szeretettel simult ő ifju korától  
vármegyénk, mint szükebb hazája keblére;  
innét indult ama nagyrendeltesű pályára,  
melynek fénye és dicsősége messze bevi-  
lágított hazánk határain tul, s melyből  
reánk is szállott némi fényugár.

Büszkeséggel tekintettünk reá s bá-  
multuk őt a szellemi fenség s államférfiui  
bölcselet ama magaslatán, a melyről né-  
pek, nemzetek sorsa felett döntenet hivatva  
volt.

Ezen érzelmeiktől áthatva, a f. évi febr.  
hó 25-én tartott közgyűlésünk gróf *Andrássy Gyulának*, Excellenciád dicső férjének,  
vármegyénk kimagasló nagy fiának emlé-  
két jegyzőkönyvünkben megörökítettünk és  
a nagy halott elhunyt feletti részvétünknek  
kifejezését Excellenciádnak és m. t. család-  
jának tudomására hozni rendelte.

Tesszük ezt azon hitben is, hogy a  
pótolhatatlan veszteség enyhítésére ír leend  
azon igaz részvét, amelylyel ezen vármegye  
közönsége is, Excellenciád és m. t. családja  
bánatában és szomorúságában szíve egész  
melegével osztozik.

Fogadja Excellenciád hazafiai tisztele-  
tünk kifejezését.

Zemplénvármegye nevében:

*Kiczmann Gyula*,  
bíró.

*Matolay Etele*,  
alispán.

## T Á R C A .

### Andrássy, a jerusálemi zarándok.

(Felső-zemplénvármegyei néprege.)

„Fogadást tettem Isten előtt, harcra mene-  
telemkor, hogyha a törököt szerencsésen kiűzzük  
hazánkól, elzarándokok Jerusálembé és ott az  
üdvözítő sirjánál hálákat adandok a könyörülő  
egek urának — mondá a haldokló Andrássy idősb  
fiához fordulva, — de a mint látod édes fiam,  
fogadásomnak eleget nem tehetek immár a sir  
szélén állván: hanem minderre, a mi szent egy  
magyar előtt, kérlek fiam tedd meg te helyettem,  
és ha a csatákban megtört és sebhelyekkel teljes  
porhüvelyemet eltemetted, rögtön zarándokolj Je-  
rusálembé és mutass áldozatot a magyarok Iste-  
nének!”

Az engedelmes fiu ezt megígérte. És csak-  
ugyan nem sokára utnak indulandó Andrássyhoz  
ekképen szól bájos neje: „Drága angyalom! hát  
csakugyan nem visesz magaddal, . . . itt hagysz  
egymagamban ifju életem tavaszán elfonynadni?”  
„Nem viszlek szerelmes gyöngyvirágom, egyéb-  
okok mellett azért sem, hogy hűségedet próbára  
tegyem.”

„Menj tehát, jó uram, Isten szent lelke és  
hervadó szerelmem kísérjen utadban, zokogva  
mondja a menyecske férjének, . . . de hogy hűsé-  
gemről meggyőződve lehess, ime fogadd ezt az

## A vármegye gyülesterméből.

Zemplénvármegye közönsége legutóbbi köz-  
gyűlését ömeltósága a főispán elnöklete alatt ez  
évi február hó 25. és 26-ik napjain tartotta. A  
közgyűlést megelőzőleg, d. e. 8 1/2 órakor, a vár-  
megye bizottsága és tisztikara résztvett a néhai  
*Andrássy Gyula* gróf lelkiüdvéért az ujhelyi r. kath.  
templomban tartott rekviemen.

Főispán ömeltósága d. e. 9-kor a gyüleste-  
remben megjelenvén s a szép számban egybegyűlt  
bizottsági tagoktól éljenzéssel fogadtatván, szíves  
és meglehangu szavakkal köszöntötte a közgyű-  
lést. Azután mély megilletődéssel és igazi benső  
fájdalommal emlékezett meg a nemzet nagy ha-  
lottjáról: *Andrássy Gyula* grófról, indítványozván,  
hogy az örökre elköltözöttnek neve és törvény-  
hatóságot közéletünk terén is halhatatlan érdemei  
jegyzőkönyvileg megörökíttessenek (*Helyses*).

A szomorú kötelesség teljesítése után a mult-  
kori közfelkiáltással teljesített választást megse-  
misítő b. ü. m. rendelet következtében titkos sza-  
vazattal megválasztottak az adófelszólamlási bizott-  
ság tagjai és a loávató bizottságok elnökei. A kiste-  
remben *Ulrich Vilmos* biz. tag elnöklete alatt  
működő szavazatszedő küldöttségél, a jobboldali  
teremben pedig *Szentiványi László* elnöklete alatt  
ténykedő küldöttség előtt beadott szavazatok ösz-  
szeszámoltatván, rendes tagokul választottak az  
adófelszólamlási bizottsághoz: *Cseley Antal* 93 sza-  
vazattal, *Pintér Ferenc* 96 szavazattal; pótagokul:  
*Kun Frigyes* 82 szavazattal, *Lukovics Géza* 118  
szavazattal. — Loávató biz. elnökök lettek: a to-  
kaji és szerencsi járásban *Potoczky Kálmán* 124  
szavazattal; a n.-mihályi, varannai és gálszécsi  
járásokban: *Vladár Emil* 85 szavazattal; az ujhelyi  
és bodrogközi járásokban: *Szerenczy Ödön*  
125 szavazattal; a homonnai, szinnai és sztrópkai  
járásokban: *Balassa István* br. 127 szavattal. —  
Beclöklül kinevezettek főispán ömeltósága által a  
tokaji és szerencsi járásba: *Zábrácsky Ottó*, ifj.  
*Jeney József*, *Bogyay Zsigmond*, állatorvosul: *Zá-  
kár János*; — a n.-mihályi, varannai és gálszécsi  
járásokba beclöklül: *Nemthy Ödön*, *Fischer Gusztáv* br.  
és *Hajdinger István*, állatorvosul: *Tölg Gyula*; —  
az ujhelyi és bodrogközi járásokba beclöklül:  
*Gebcsé Miklós*, *Kun Frigyes* és *Mecner Béla*, ál-  
latorvosul: *Nagy György*; végre a homonnai, szin-  
nai és sztrópkai járásokba beclöklül: *Degró Péter*,  
*Lukovics Géza* és *Zékány József*, állatorvosul:  
*Borcsik Gyula*. A mindkét irányban együttesen

inget, melyet bűvös mesterséggel talizmán gya-  
nánt úgy készítettem számodra, hogy bár meddig  
is fogod használni, mindig tiszta fehér marad, míg  
hűségem irántad meg nem török. S most menj . . .  
Isten veled . . . S ne felejtse el . . .

Különféle utazási kellemetlenségek legyőzése  
után Andrássy szerencsésen eljutott ugyan Jeru-  
sálembé, de a fogadtatás annál végzetesebb lett.  
A török basa azonnal hírt vette, hogy egy ma-  
gyar fúr a város falainál bebocsájtást kér . . . be  
is bocsájtattott, de nem avégből, hogy az üdvözítő  
sirjánál ömlessze forró háláját a magyarok Istené-  
hez, hanem azért, hogy rabszolgává legyen.

A basa maga elébe parancsolván Andrássyt  
ekképen szolt: „te magyar gaur (kutya) kiüztél  
engemet Budáról, most majd én üzöm beléd az  
ördögöt; fogjátok meg — mondja alárendeltjei-  
nek — és kössétek ama három kutyaéhoz, kik ker-  
temben huzzák a jármot, hadd segítsen nekik  
négyesben szántani”. Az ítélet könyörtelenül végre-  
hajtattott.

Csaknem egy évig vonszolta már a jármot  
Andrássy, s ezalatt a munkafelvigyázók köte-  
lességükhöz híven, nem egyszer végig ostorozták  
a szegény, négyesben szántó magyarokat, ugy,  
hogy a három ur inge szintugy megkérgesedett a  
vértől, Andrássy inge azonban mindig eredeti  
tisztaságában maradt, sem izzadságnak, sem por-  
nak, sem vérnek legkisebb nyoma rajta észlel-  
hető nem volt.

E csodás körülmény az örök figyelmét nagy-  
ban felébresztvén, kérdőre vonták Andrássyt, mi

teljesített titkos szavazásnál beadott összesen 127  
szavazó-lap.

Ezekután olvastattott az alispánnak időközi,  
vagyis a legutóbb, mult évi dec. hó 2-án tartott  
közgyűlésétől, az ez évi febr. hó 25-éig terjedő  
idő alatt a vármegyei közigazgatásra érdekel bíró  
esetekről szóló jelentése, melynek első pontja  
igy szol:

„Lehetetlen mindenekelőtt őszinte és mély fá-  
dalommal meg nem emlékezmem hazánk egyik leg-  
nagyobb fiának sajnos elhunytáról, aki közöttünk  
nevekedvén föl, közöttünk kezdvén politikai pályá-  
ját, magát vármegyénk fiának tekinté és mi is  
annak tartók — *Andrássy Gyula* grófról, aki előbb  
vármegyénk országgyűlési követe, majd főispánja,  
önkéntes csapatának az ellenség előtt vezére,  
1849-ben az országnak a török birodalomnál ügy-  
vivője, a kiegyezés után a s.-a.-ujhelyi kerület or-  
szággyűlési képviselője, a nemzet és törvényes  
király közti kiegyezésnek *Deák Ferenc* mellett  
legfőbb tényezője, a kiegyezés utáni első magyar  
minisztérium megalkotója és elnöke, végre az  
osztrák-magyar monarchia külügyministere volt.  
Általános viszhangra remélek találni abbeli indít-  
ványommal, hogy érdemeit s emléket jegyzőköny-  
vileg megörökítsük és hátrahagyott özvegyét s  
általa egész családját őszinte fájdalomunkról és mé-  
lyen érzett részvétünkéről értesítsük (*Általános he-  
lyeslés*). Nem lévén idő az elhalálozás alkalmából  
rendkívüli közgyűlést összehívni, főispán ömeltósága  
a helyben és közellakó bizottsági tagokat értekezre  
hitta össze, amelynek megállapodásai nyomtatva  
közkezen forognak, amelyek alapján vármegyénk  
a ravatalra koszorút helyeztet és ugy a b.-pesti,  
mint a t.-terebesi temetési szertartásnál is küldöt-  
ség által vett részt. Erre bátor vagyok a tek.  
Bizottság utólagos jóváhagyását kérni. (*Helyses*).

Amerikába kivándoroltak vármegyénk terü-  
letéről a fent megjelölt idő folyásán 235 en, visz-  
szajöttek 79-en. Megdöbbentően hatott e pontnál  
az a körülmény, hogy már a bodrogközi és sze-  
rencsi járásokban is élénk kivándorlási kedv mu-  
tatkozik; amiért is felhívtak a főszoigabírák,  
hogy az egyes községi bírákkal, akik községeikből  
a kivándorlásra tett alattomos előkészületekről  
kellő időben jelentést tenni elmulasztának, a sza-  
bályrendelet szigorát teljes mértékben éreztessék.  
Kedvező hatást szült az az örvedetes tapasztalat,  
hogy vármegyénk földje az itten burjánként te-  
nyészett zugiskoláktól, ugyszólván teljesen megtis-  
títottnak tekinthető. Vármegyénk pénztárai meg-  
vizsgáltatván: minden irányban a kezelés tiszta-

oka lehet annak, hogy társainak ingei oly  
piszkosak, az övé pedig olyan tiszta, mint a pa-  
tyolat? Akarva, nem akarva, be kellett vallania,  
hogy ez az ing talizmán bájos nejtől, s mind-  
addig tiszta marad, míg neje a hozzá való hűség-  
ben megmarad.

Alig értesült e titok felől a kegyetlen basa,  
azonnal Magyarország felé vette útját, hogy a  
bájos Andrássy nécsak láthassa, de hűségét is  
kipróbálja. Sasszárnyakon repült . . . s nem sokára  
megérkezett. Kassán megállapodván, azt izente  
Andrássy nécsak, hogy Jerusálemből férjétől izene-  
tet hozott, kéri tehát jöjjön hozzá, hogy az ize-  
netet neki átadja.

Andrássy nécsak bánattaljesen, de annál érdeke-  
sebb és vonzóbb alakban állt a basa előtt, s meg-  
utközve hallja, hogy férjét a rabszolgából csak hűsége  
és szerelme árán szabadithatja ki és emellett  
nagy kincsek birtokába jut . . . „Olyan nincsen”,  
mondja a magyar hölgy . . . és ölöen bájos sze-  
meivel gunyosan végig méri a basát . . . s ott  
hagyja a faképnél.

Másnap hajnalban, a mint a basa ördögi  
álmából fölrezen, hallja, hogy ajtaja előtt mennyei  
hangok zengenek; ajtót nyitva látja, hogy egy  
deli ifju mily ügyesen pengeti a cithara hurjait . . .  
mennél tovább hallgatja, annál jobban elmerül az  
égitnek tetsző zenébe, melyhez hasonló fülét még  
nem érintette . . . Majd meg ekképen szol az ifju-  
hoz: „Jöjj velem Jerusálembé és én királyom ud-  
varába foglak ajánlani, hogy az ifju királyt e

sága és pontossága konstatació. Az influenza, mely az egész vármegyét elárasztotta, apadóban van. A hasított körmű háziállatok között grasszált száj és körömfájás megszűnt. Hőfűvások nem voltak, de a hótakarótól megfosztott vidékek gazdalközönségét az erős éjjeli fagyok aggodalomban tartják.

Szabolcs vármegye a közigazgatásnak tervezett államosítását ellenző felirata, mint emlékeztetnek t. olvasóink, a múlt évi decemberi közgyűlésben Zemplén vármegye törvényhatósága részéről is melegen pártoltatott. Ugyanakkor egy küldöttség bizott meg, hogy a mostani közgyűlésre a tárgy fontosságához, komolyságához és méltóságához illő felirati tervezetét nyújtsa be. E küldöttség az alispán elnöke alatt megbízását teljesítvén, emlékiratát, mely az alispán tollából folyt, a közgyűlés asztalára tette, csatolván ahhoz a különvéleményt is, melyet *Viczmány Ödön* ősmert politikai álláspontjához mérten fogalmazott. A küldöttség terjedelmes és nagyértékű emlékiratának felolvasását feszült figyelemmel hallgatták. Olyan képet mutatott a gyűlésterem, mint mikor a felolvasó asztal körül egy közérdekű tárgy előadását visszafojtott lélekzettel élvezi a tudnivaló hallgatóság s mint mikor az élvezetnek örömyilvánítása szilaj tapsokban nyer kifejezést. Itt ugyan a taps abban nyilvánult, hogy főispán öméltsága indítványozta az emlékirat kinyomatását s tanulmányozás végett a bizottsági tagok között leendő szétosztását. Hanem váratlan fordulat állott be. Valóságos felirati vita támadt. Tüzes szónokok fulmináns beszédek mondtak.

*Hammersberg Jenő*: nem ellenzi a derék dolgozat kinyomatását, de kénytelen megjegyezni, hogy ez nem felel meg a decemberi közgyűlés intenciójának. A közgyűlés csak feliratot akart intézni az országgyűlés képviselőházához, a küldöttségi munkát ellenben a kérdést vita tárgyává tette; sőt különvéleményt is csatolt jelentéséhez és így tulleptt hatáskörén.

*Viczmány Ödön*: előtesszólóval nem lehet egy véleményen. Olvassa a küldöttség megbízatására vonatkozó határozatot, melyben az mondatik, hogy önálló memorandumot kell szerkeszteni, tehát a pro- és kontraérveket annak keretében összegezni. Ez az utasítás involválja és jogosítja a különvéleményt is. A különvéleményt szóló a küldöttség kívánása következtében dolgozta ugyan ki, de nem fektet rá súlyt s nem harcol amellett, hogy véleményét a közgyűlés elfogadja, s meg sem kíséri, hogy a bizottságot a multkor elfoglalt álláspontnak odahagyására kapacitálja. Kéri a különvélemény felolvasatását.

*Dioszeghy János*: a küldöttség megalakításánál az volt a hiba, hogy oda diszonáns, vagyis a közgyűlésnek abbeli megállapodásával, hogy a vármegyék jelenlegi szervezetükben továbbra is meghagyandók, ellenkező véleményben lévő tagok is bevalasztattak. Ő mir a küldöttség első ülésén tiltakozott az ellen, hogy ott a kérdés vita tárgyává tétessék.

*Viczmány Ödön*: tudja, hogy a szőnyegen forgó kérdéssel szemben inpopuláris alapon áll; de azt is érzi, hogy álláspontja jogos s mert őtet a lokális intenciókon felulemelkedő országos érdekek vezérlik meggyőződése nyilvánításában, függetlenül íté a mai rendszernek előnye és hátrányai fölött. Határozottan kijelenti, hogy őtet különvéleményének beadására a küldöttség utasította. Azonban nem toltta s nem tolja véleményét sen-

hangszerre megtanít, meglátod, uri dolgod lesz-e. A citharás ifju elment.

A jerusalemi alkirály udvarában nagy tisztelettel fogadták a citharást, rábízák a királyfi tanítását is, aki rövid idő alatt szép előmenetelt tanusított és sok kellemetes órákat szerzett szülőinek, s ezért citharamesterünk mindennemű kényelem mellett, mint afféle kegyenc kivételképen még azt az engedelmet is megkapta, hogy a legtitkosabb helyeket és látniméltókat megnézhesse.

Ily módon jutott citharásunk abba a kertbe, melyben a négy magyar főúr véres háttal huza az ekét és itt tudta meg, hogy a rabok egyikét *Andrássynak* hívják, kit főképen azért neveztek meg előtte, mivel arról volt nevezetes, hogy a rajta levő ing — a nélkül, hogy mosná valaki — dacára annak, hogy vért izzad gazdája, folytonosan tisztá.

Mintegy két év eltelté után citharamesterünk a királyi udvartól bucsuzik, és a legszive-sebb marasztalásra sem tágit, állitván, hogy a királyfi csak úgy érti már a citharát, mint ő, tehát reá többé szükség nincsen. s különben is a honvágy készíti és tovább ott maradni nem bir.

A király mindennemű drágasággal, kincscsel és pénzzel kínálja a mestert fáradsága jutalmául de ez nem akar jutalmat elfogadni. Mig végre a király kérdést intézvén hozzá: „hát mit adjak neked fiu legalább emlékül azért, hogy házamnak annyi sok kedves órát szerezte?” Az ifju ekképen szólt: „Ha, uram királyom, emlékül akarsz engem megtisztelni, jobbat nem tehetsz, mintha a négy rab közül *Andrássyt* ajándékozod én nekem. Teljességgel nem volt inyere a citharames-

tere; tiszteli a többség meggyőződését, a vármegye gondolkodását, véleményét, határozatát. A különvélemény kidolgozásával célja csupán az volt, hogy indokolja saját meggyőződését.

*Ulrich Vilmos*: nem szól a kérdésnek ahhoz a részéhez, kell-e választás, vagy nem kell? A küldöttség kötött marsrutával volt ellátva. Indítványozza, hogy újabb, a polemikus hangot kerülő felirat készíttessék és a tárgyalás elhalasztassék.

*Enyicskegy Gábor*: parlamenti szokás kívánja, hogy a különvélemény beadassék s tárgyalassék.

*Bajusz József*: Olvassuk föl, de szavazzuk le!

*Hammersberg Jenő*: nem félti a kérdés eldöntését, ha a külön vélemény vitatárgyává tétetik; de a világ tanácskozási szabályaitól tértnek el, ha az ősmert előzetes körülmények szerint a különvélemény tárgyalásába bocsátkoznánk. Csatlakozik *Ulrich* indítványához.

*Fejes István*: már a küldöttség első ülésén kitünt a különvétel. Ő kérte fel *Viczmány Ö.* tagtársát, hogy különvéleményét írásba foglalja, de azt úgy gondolta, hogy nyomassa ki és így terjeszse.

*Viczmány Ödön*: nem ambicionálta s most sem kívánja, hogy különvéleménye vita tárgyává tétessék. tehát különvéleményét visszavonja s a küld. jelentése mellől visszaveszi.

*Főispán* öméltsága a halottakat összegezvén, határozatként kimondja, hogy az emlékirat felirattá leendő átdolgozás végett a küldöttségnek visszaadatik. A felirat ki fog nyomtatni, szétosztatik s a jövő közgyűlés napirendjének első tárgyát fogja képezni.

(Vége köv.)

## Vármegyei ügyek.

Az inségesek számára főispán öméltsága 4671 fót utalványozott; és pedig az ujhelyi járásba 900 fót, a szerencsibe 900 fót, a bodrogközibe 1200 fót, a tokajiba 711 fót, a gálszéc sibe 960 fót.

**Italméresi ügy.** A belügyminiszter tudatta a vm. közönségével, hogy az italméresi jog megváltása, illetőleg kibérlése iránt a kozségek és városok által kötött szerződések további intézkedésig jóváhagyást nem igényelnek.

**Iparügy.** A kereskedelmi miniszter elrendelte, hogy az iparhatósági engedélyezés alí eső üzlettelepek közzé a kőfejtőtelepek is felvétesse.

**Napdíjasok engedélyezése.** A belügyminiszter megengedte, hogy a vm. hizi pénztár megalkarításá terhére, az ujhelyi, szerencsi, gálszéczi és homonnai szolgabírói hivataloknál a f. évben is egy-egy napdíjas alkalmaztassék.

## Hirek a nagyvilágból.

II. Vilmos német császár özv. *Andrássy* Gyuláné grófnéhoz a következő táviratot küldte: „Fogadja, kérem, a mindenható által kegyedre mért mély bánatában szívből jövő részvétemet. En és országom a grófnak igaz barátot veszítettünk, kinek nem volt magasabbra törő becsülványa, mint, hogy királyát és hazáját hiven szolgálja”. — *Frígyes* császárné ezt táviratozta: „Fogadja nehéz megpróbáltatáson átment szívből jövő őszinte részvétemet”. — *Károly*,

ter kérelme, de a királyfi közbejárására nagynehezen mégis elhatározta, hogy levétetvén a rabláncok, *Andrássy* a citharamesternek átadassék, és elegendő költséggel ellátva, mindketten utnak bocsáttassanak.

A rabláncból ekképen kiszabadított *Andrássy*, citharamester utitársával nagy öröm között indult vissza hazája felé a nélkül, hogy eszébe jutott volna utitársától kitudni, hogyan és mi uton szabadult ki a rabságból? Ő egyszerűen azt hitte, hogy több évi raboskodásával atyja helyett a fogadást véghezvitte, s egyuttal természetesen találta azt, hogy valahára mégis haza bocsáttassék. Magyarföldre érkezvén *Andrássy* így szól utitársához: „Uram, ön igen kedvesse tette utazásomat fogadja ezért köszönetemet és hálámat. . . és ha netalán utja az enyémtől más irányba vezetné, tegye meg kedvemért, kisérjen engemet őseim fészékébe, sőt ha helyhez nincsen kötve, maradjon udvaromban akár egészen élete fogytáig”.

„Szívesen megteszem”, volt a válasz. Az *Andrássy* várkapuja éppen nyitva volt. az udvar csengőjével a déli 12 órat jelezték, utasaink tehát akadálytalanul az udvarba hatoltak, *Andrássyt* elviselt külseje miatt alig bírták felismerni cselédei. . . mig végre intézkedett, hogy utitárs a vendégszobába vezetessék, maga pedig régi kedves cellájába ment, hol is első kötelessége volt házmesterétől tudakozódni kedves neje hol- és hogyléte iránt? Mily iszonyu düh szállta meg keblét mikor megtudta, hogy neje két évvel ezelőtt, valami törökbasa-félével megszökött, s azóta hollétét nem tudják. . . Dühéből még föl sem ocsudva, ime egész

román király részvéte így szól: „Alkalmam volt az elhunytak rendkívüli tulajdonságait, aki iránt mindig a legbarátságosabb érdekekkel viseltetem, megbecsülni. Neve a történelemben kitörölhetetlenül fog élni”. — *Milán*, szerb király távirata így hangzik: „Együtt érzek a nagy nemzet keserű fájdalomával. Házamnak és a szerb népnek nemes barátja volt”. — *Viktória* angol királynő a Liralyhoz intézett részvételtáviratot, — *Krisztina*, spanyol királyné, *Carnot*, a francia köztársaság elnöke, *Ferenc*, a volt nápolyi király, szintén kifejezést adtak mély részvétüknek. — *Abdul Hamid* szultán is tudatta részvétét; az özvegy grófnéhoz intézett távirata így szól: „Nagy elszomorodással hallottam a nagy veszteséget, melyet ön hirneves férjének halálával szenvedett. Sietek legmélyebb rokonszenvemről biztosítani”. — A leggazdagabb amerikai *Astor* *Jakab* *János* New-Yorkban mult hó 23-án halt meg. Egyetlen fiára 150 millió dollárt hagyott.

## Hirek az országból.

A király részvétlátogatást tett özv. *Andrássy* Gyuláné grófasszonynál. Ugyanakkor ott voltak a grófné termeiben *Andrássy* *Tivadar* és *Gyula* grófok, ugyszintén *Battyány* *Lajosné* grófasszony, szül. *Andrássy* *Ilona* grófnő. Ófelség félórát töltött a gyászoló család körében.

A budapesti Pasteur-intézet *Högyes* *Endre* dr. egyetemi tanár vezetése alatt ápril hó elején megkezdte a veszettség ellen védő oltás teljesítését.

*Simor* *János*, hercegprímás, m. hó 23-án töltötte be primásságának 24 ik esztentjét. *Simor* a 75-ik az esztergomi primások sorában.

## Különtélek.

(Személyi hírek). *Vay* *Sándor* br. nagybirtokos örökös főrendiházi tagsági jogosultsága elösmertetett. — *Paxy* *Károly* altábornagy honv. ker. parancsnok, *Ludmann* százados ker. segédtsittel m. hó 27-én, a honvédszázalaj megvizsgálása és az ujonan építendő céllövőtér ügyében Ujhelyben időzött. — *Horváth* *József* tb. főjegyző, lapunknak volt felelős szerkesztője, meghülésből támadt baja miatt hosszabb időn át fekvő beteg volt. Őszintén óhajtuk, hogy helyreállt egészsége állandó legyen!

(Rekviem) *Néh. Andrássy* *Gyula* gf. lelki-üdveért S.-a.-Ujhelyben *Prámer* *Alajos* prépost-plébános teljes egyházi segédlettel mult hó 25 én rekviemet mondott. D e félkilenckor volt a beharang szó. *Mólnár* *István* főispán vezetése alatt, (öméltsága honvéd-örnagyi egyenruhát viselt) a közgyűlésre egybesereglett bizottsági tagok a vármegye tisztikara, az állami összes hivatalok személyzetei a honvéd és huszártisztikar, a tanuló ifjuság és nagyszámu ájtatos közönség a tágas templomot színlültig megtöltötte. A főoltár előtt felállított katófalk körül a vármegyei huszárok és hajdúk képeztek díszőrséget. Mise végeztével „*Libera*” volt, melyet a jelenvolt gyászoló közönség mély meghatottsággal állva hallgatott végig. — *Homonnán*, valamint az összes kegyuri templomokban, az engesztelő szentmise-aldozatot mult hó 24 én mutatták be az élet és halál szabados urának.

(Főispáni ebéd.) A közgyűlés első napján, febr. 25-én, főispán öméltsága a kisteremben szűkebb körű ebédet adott, melyre a közgyűlésen bentjárt főszolgabírák, szolgabírák és a vármegyei jegyzői kar voltak hivatalosak.

valóságban bájos nejét látja maga előtt, de a helyett, hogy szívéhez szorította volna, előbb különféle csintalan címekkel illette, azután fegyvert ragadott, s főbelövélssel fenyegette. . . Hiába hivatozott a most is fehérlő tiszta ingre, mely *Andrássyn* látható volt. . . életét csak gyors meneküléssel menthette meg. . . *Andrássy* pedig vakdühében csaknem megőrült.

Rég nem látott ebédlőjébe menve, két szemlyre terített asztalhoz ült *Andrássy*. Kérde inasától: „ki részére való a második teríték?” Válaszul azt nyeri, hogy vele egyidejűleg érkezett és a vendégszobában letelepedett utitárs részére. . . „Igaz. . . valóban. . . a nagy felhevülés miatt csak most jut eszembe a kedves utitárs. . . *Jancsi*, küld be azonnal”. Szavait alig végezvén a citharamestert az asztalnál látja.

— *Uram*, foglaljon helyet és étkezzék, mert én nem vagyok képes. . . bár soha vissza nem kerültem volna. Ime! látja *uram*, nőm hűtlen lett hozzám, megszökött egy török basával és most visszaérkezésemet megszagolván, úgy jelent meg előttem, mintha semmi sem történt volna! Iszonyu szemtelenség nemde?

— *Azaz*: hogy éppen nagy szemesség. . . A citharamester letéve *bajusz* *kás* *álarcát*, mondja: Nézd meg drága férjem *uram* és *lássad* *kicsoda* az, ki ezen álarc alatt *citheras* és *utitársad* volt? Az szabadított ki rabságból. . . Én vagyok *Paula* a te *örangyalod*, és *hitvesed*. . .

A köznépj ajkairól ellette:

**Fesztóry** **József**,  
vécsei gk. lelkész.

Folytatás a mellékletben.



sen átérze. Meglátszik ezen a kor szelleme, midőn a legnagyobb lelkesültséggel tanácsolja a nyelvnek nemcsak megértését, hanem nyelvben és írásban való teljes elsajátítását, hogy a tanulóknak az életben fenakadása ne legyen. A római pogány klasszikusokon kívül ajánlja a latin sz. atyákat is, mint a kiknek irataiból a klasszikus szépségek mellett szent vallásunk is legerősebb támpontot nyer.

A tizenötödik és tizenhatodik pont a földrajz és történelem fontosságát s tanítási módját fejtegeti. E tárgyakra eddig kevés suly volt fektetve s csak kis kópéndiumokat használtak. A történelmi előadásoknál az igazság keresendő. Törvények, szokások, erkölcsök, egyházi és világi szertartások, kereskedelem és politika, tudomány és művészet, hadügy és katonai fegyelem, a nemzetek karaktere és génusza stb. nagy figyelemben részesüljenek. Fűrkészni kell a események keletkezésének okait és okozatait; a hadviselések, a nyert vagy veszített csaták befolyását az államéletre. Nagy gondot kell fordítani előadásunkban a híres férfiak erényeire, érdemeire; ne mulasszuk el hasznos intézkedéseik befolyását ismertetni; különösen azokat, melyek a vallásra vonatkoznak. Ha mindezek élénk világitásba helyeztetnek: a tanítványok nemcsak érdekekkel olvassák a történelmet, hanem emlékezetükben állandóan megtartják.

A tizenhetedik pont hasznos utasításokat ad arra nézve, hogy az emlékezetet tulságosan meg ne terheljük; az eszt ki ne fárasszuk. Fődolog, hogy csak fontos tárgyakkal foglalkozzunk s olyat tanuljunk, melynek kihatása az életre hasznosnak mutatkozik (ut eorum, quae didicimus, usum habeamus).

A tizennyolcadik pont: nagyon dicséretnek mondja azt a szokást, melynél fogva a tanuló különféle módon ártatlan versenyre ösztönöztetik; ilyenül ajánlja, havonként valamely témának a kidolgozását. A kidolgozás értéke szerint törtenhetnék azután az elhelyezés az iskolában; de egyúttal ez irányadó is lenne az évvégi klaszifikációnál.

A tizenkilencedik pont szerint: minden harmadban minden tantárgyból az ifjakat nyilvános vizsgálat alá kell vetni, hogy megmutassák, mily előmenetelt tettek a lefolyt idő alatt. Az év végén tartatik az általános és ünnepies vizsgálat.

A huszadik pont ismételve buzdít a latin nyelv alapos elsajátítására; emellett a magyarnyelvnek helyes nyelvt. és irodalmi kezelésére. A latin nyelvre megjegyzi, ut jam in syntaxi latine apte et eleganter loqui cogantur.

Ezek azok a pontok, melyek eléggé illusztrálják a kegyes tanítórind tanügyi politikáját s működése irányát. Látnivaló, hogy a latin nyelv domináló szerepet visz, nemcsak mint nyelv az iskola tantárgyai között, de különösen mint előadási nyelv. A többi tantárgyak ennek kegyelméből s a latin nyelv gyámsága alatt élnek. A piaristák megtették a lehető s alkalmazkodtak a haladó kor magasabb igényeire, midőn tantervükben elég széles és tág teret engednek a reáliának. S emellett, mert szívök legszentebb érzése is úgy diktálta, pártfogásukba vették az elhanyagolt hazai nyelvet, mely minden esetre nem volt más, mint a magyar.

A tantárgy felosztás a következő:

I. osztály (In classe minimorum)

A betűk elsajátítása után az olvasásban kellek begyakoroltatván, a »conjugatio«-k, »declinatio«-k, »comparatio«, szóval a nyelvnek elemi része adatott elő. Itt tanulták a kis Katekizmust, amit könyvnélkül jól kellett tudniok.

II. oszt. (In classibus parvitarum et principiarum.)

A név- és igeitan; kisebb mondatok szerkesztése. Ezen alapok kellő elsajátításáról a könnyebb megértés céljából a hazai nyelvet kell használni. De a fő előadási nyelv mégis a latin marad. Beszédünk egyszerű és világos legyen; óvakodni kell a frázistól vagy terjedő kormondatoktól. Itt már Cicerónak kisebb leveleit olvasgatják. Hitantól a kis Katekizmus és az ó-testamentom bibliája szerepel.

III. oszt. (In classibus gramm. et syntaxistarum)

Olvastatnak Phaedrus meséi és Cornelius Nepos. Ösztönöztetik a tanulók a levélírássra mind latin, mind hazai nyelven, mely nembem Ciceróból némely válogatott részletek szolgálnak mintául. Itt már szerepel a geográfia és história.

IV. oszt. (In classe poetarum)

Ovidius, Livius, Horatius, Cicero beszédei, Virgilius. Az ókori népek története, különösen a görögök. Törekedni kell arra, nehogy a pogány szellem a keresztény vallás rovására essék.

V. oszt. (In classe rhetorum.)

Ciceronak válogatott beszédei, Salustius, Virgilius, Horatius. A római államviszonyok, kultúra, szokások stb. szóval a római történelemre nagy figyelem volt fordítva. Tanulták a római régiség tant is.

Iskolai rendtartás.

A vakáció szept. és okt. hónapok. A napi teendő beosztása a következő volt. Nov. 6-tól — marc. 1-ig első csemetés  $\frac{3}{4}$ -kor, a második  $\frac{1}{8}$  kor, a harmadik  $\frac{1}{8}$ -kor. Marc. 1-től szept. 13-ig az első csemetés  $\frac{1}{2}$ -kor, a második 7-kor,

a harmadik  $\frac{1}{4}$ -kor. Délután nov. 6-tól — szept. 13-ig első csemetés 1 órakor, a második  $\frac{1}{2}$ -kor, a harmadik  $\frac{3}{4}$  kor. Ha oratóriumot tartottak, akkor az első csemetés  $\frac{1}{4}$  kor, a második  $\frac{3}{8}$  kor volt; azután olvasták a névsort; ennek befejezésével megkezdődött az oratórium. Ha délután sz. beszéd vagy »catechesis«-t tartottak, akkor első csemetés  $\frac{1}{2}$ -kor a második  $\frac{3}{4}$  kor volt; azután olvasták a névsort, melynek végeztével következett a »catechesis«, mely után templomba mentek. És ha nem volt sz. beszéd p. o. ünnepponkon, akkor délután első csemetés  $\frac{1}{3}$ -kor, a második  $\frac{2}{3}$ -kor volt; azután olvasták a névsort s végül litánia. Ünnepponkon délelőtt, midőn nem volt oratórium, első csemetés  $\frac{1}{4}$ -kor, a második  $\frac{3}{4}$ -kor, azután névsor olvasás s szent mise. Délután szünet. Ünnepp és vasárnapokon kívül szünetelt az előadás csütörtökön; ha pedig valamely ünneppéntekre esett, akkor a heti szünet áttétegett szerdára; ha pedig szerdára esett, akkor a heti szünet csak félnap volt t. i. csütörtök délután; ha pedig több ünnepp esett egy hétre, akkor a rendes szünet elmaradt. Arra mindig figyelemmel voltak, hogy egy héten át több mint 3 egymásután következő napon folytonos előadás ne legyen.\*)

## KÖZGAZDASÁG.

### A volt urbéresnek

legelő-, erdő- és nádas-illetőségének telekkönyvezése.

(P.) Vármegyénk több községének urbéres közönsége lévén a tagosítás vagy urbéri rendezés alkalmával a közösen kiadott legelő-, erdő- és nádas-illetőségek iránt érdekelve, hasznos dolog vélünk cselekedni, ha ezen illetőségek mikénti telekkönyvezéséről megemlékezünk.

A volt urbéreseknek a tagosítás vagy urbéri rendezés alkalmával közösen kiadott ezen il-

(\*A tokaji ház. 1738—1789. 1738—1739. P. Deme-

trius a S. Laurentio, Superior. P. Dionysius a S. Ladislao. P. Bernardus, mádi káplán. Fr. Urbanus, oper. 1740. Béla atya sup. Dénes atya. Benedek nov. p. magist. Christophor, rendtárs. 1741. Béla atya sup. Dénes atya. Christophor rendtárs. 1742. Béla atya háziönök. Miklós atya tanító. Christophor rendtárs. 1743. Eduárd házi. Theodorus atya. Miklós atya tanító. Xavér atya tanító. 1744. Eduárd hf. Xavér atya. András tanító. Bernát, rendtárs. 1745. Máté atya hf. és igazgató. András tanító. Bernát, rendtárs. 1746. Máté hf. és ig. Dániel tanító. Bernát rendtárs. 1747. Máté atya hf. és ig. Dániel atya tanító. Bernát, rendtárs. 1748. Miklós atya hf. és ig. Zorward atya tanító. Bernát, rendtárs. 1749. Miklós hf. és ig. Lőrinc hf. tanító. Bernát rendtárs. 1750. Miklós hf. és ig. Lőrinc hf. tanító. József rendtárs. 1751. Iustinián hf. és ig. Lőrinc hf. tanító. József rendtárs. 1752. Iustinián algimm. hf. és ig. Lőrinc tanító. József rendtárs. 1753. Justin. hf. és ig. Simon tanító. József rendtárs. 1754. Raizinger Just. hf. Hájas Gáspár t. Kiss József rendtárs. 1755. Raizinger J. hf. és ig. Hájas Gáspár t. Kiss József rendtárs. 1756. Raizinger J. hf. és ig. Franyó Rajm. magy. hitszónok. Hájas P. t. Kiss J. rendt. 1757. Raizinger J. hf. és ig. Némethy Elek t. Kiss J. rendt. 1758. Raizinger J. hf. és ig. Balázsovcis Placid tanár. Borisics Máté tanár. Kiss József rendt. 1759. Raizinger J. hf. és ig. Balázsovcis P. tanár. Szeles Bálint tanár. Szomy Lajos nov. p. tanár. 1760. Raizinger J. hf. és ig. Ruzsinszky Rudolf t. Letonis Ignác t. Szomy Lajos t. 1761. Raizinger J. hf. és ig. Ruzsinszky R. tanár. Krstjenánszky Ödön t. Vlkányi Gáspár t. 1762. Raizinger J. hf. ig. Ruzsinszky R. tanár. Krstjenánszky Ödön t. Kovács Antal t. Urbanek Urbán rendtárs. 1763. Raizinger J. hf. és ig. Ruzsinszky R. t. Lankonics Fülöp t. Kuriss Ádám t. 1764. Raizinger J. hf. és ig. Ruzsinszky R. t. Kuriss Ádám t. Gabrity István nov. p. t. 1765. Raizinger J. hf. és ig. Ruzsinszky R. t. Kuriss Ádám t. Kovács László nov. p. t. 1766. Raizinger J. hf. és ig. Ruzsinszky R. tanár. Hájas Gáspár t. Berents Keresztély nov. p. t. 1767. Raizinger J. hf. és ig. Ruzsinszky R. t. Szmity Elek t. Romiss Benedek nov. p. t. 1768. Raizinger J. hf. és ig. Ruzsinszky R. tanár. Beraxa Miklós t. Romiss Ben. nov. p. t. 1769. Ruzsinszky Rudolf hf. és ig. Tarr András t. Beraxa Miklós t. Daniss Gábor nov. p. t. 1770. Ruzsinszky R. hf. és ig. Tarr András t. Beraxa Miklós t. Daniss Gábor nov. p. tanár. 1771. Ruzsinszky Rud. hf. és ig. Tarr András t. Demeter Lajos t. Rabenhueber Bernát nov. p. t. 1772. Ruzsinszky R. hf. és ig. Bukovai Vencel t. Demeter Lajos t. Rabenhueber Bernát, nov. p. t. 1773. Ruzsinszky R. hf. és ig. Bukovay Vencel t. Virág Hyacinth t. Rabenhueber B. nov. p. t. 1774. Ruzsinszky R. hf. és ig. Bukovay Vencel t. Menyöczky András t. Petykó András nov. p. t. 1775. Ruzsinszky R. hf. és ig. Bukovay Vencel t. Kovács Tamás t. Petykó András nov. p. t. 1776. Bukovay Vencel hf. és ig. Szalay Miklós t. Szivulzky József nov. p. t. 1777. Bukovay Vencel hf. és ig. Horeczky Elek t. Homolay Tádé t. Szivulzky József nov. p. t. 1778. Bukovay Vencel hf. Homolay Tádé igazgató. Horeczky Elek III. oszt. t. Halada Dénes nov. p. II. oszt. t. Biczó Agost. nov. p. I. oszt. t. 1779. Bukovay Vencel hf. Homolay Tádé ig. Subányi Gábor II. és III. oszt. t. Surány Antal nov. p. I. oszt. és elemi ig. 1780. Bukovay Vencel hf. Homolay Tádé ig. Fodor Antal III. oszt. t. Erinszt Erneszt. II. és I. oszt. t. 1781. Bukovay V. hf. Homolay Tádé ig. Lencsey Alfonz III. oszt. t. Rogell Ignác nov. p. II. oszt. t. Hlavács Agost. nov. p. I. oszt. t. 1782. Bukovay Vencel hf. Homolay Tádé ig. Lencsey Alfonz III. oszt. t. Fridrikovszky József nov. p. II. oszt. t. Ujváry Alajos nov. p. I. oszt. t. 1783. Homolay Tádé hf. és ig. Bukovay Vencel lelkiatya. Lencsey Alfonz III. oszt. t. Fridrikovszky J. nov. p. II. oszt. Ujváry Alajos nov. p. I. oszt. t. 1784. Csavkay Jakab hf. Gabrich István ig. Lencsey Alfonz III. oszt. t. Fridrikovszky J. nov. p. II. oszt. t. Ujváry Alajos nov. p. I. oszt. t. 1785. Gabrich István hf. és ig. Kruzi Márton theol. t. Egerben Fodor Antal II. oszt. tan. Lencsey Alfonz III. oszt. t. Fridrikovszky J. nov. p. I. oszt. t. 1786. Gabrich István hf. és ig. Kruzi Márton theol. t. Egerben. Fodor Antal II. oszt. t. Lencsey Alfonz III. oszt. t. 1787. Gabrich István hf. és ig. Fodor Antal I. oszt. t. Lencsey Alfonz II. oszt. t. Fridrikovszky József nov. III. oszt. t. 1788/9. Gabrich István hf. Rhabenhueber Bernát ig. és II. oszt. t. Fridrikovszky József nov. p. III. oszt. t.

letőségek, a telekkönyveknek birtokszabályozás folytán szükségessé vált átalakítása, valamint a telekkönyvi betétek szerkesztése alkalmával oly módon telekkönyvezendők, hogy a közös birtok számára és a mennyiben ezen illetőségek valamelyike elkülönítve adatott ki, a közös birtok mindenik fájának számára, közösen egy-egy telekkönyv, illetőleg telekkönyvi betét nyitandó és az ily közös telekkönyv vagy betét birtokállási (A.) lapján mindenek előtt a közös birtok jogi természetének megjelölése, azután pedig ugyancsak a birtokállási lapon a közös birtok és amennyiben ez több birtokrészletből állana, ezen birtokrészletek mindenike külön sorszám alatt bevezetendő.

Ha azonban a közös urbéri legelő a volt telkes jobbágyoknak külön és a volt zselléreknek szintén külön adatott volna ki, vagy utóbb ily módon az 1871. évi 53. t. c. 42. és 79. §-ai alapján elkülönítettett volna, az ily közös birtokok mindenikének számára külön telekkönyv, illetve betét nyitandó és ezeknek birtokállási lapján a birtok ennek fajához és a tulajdonos-társak volt urbéri minőségéhez képest jelölendő meg. Az egy telekkönyvbe vagy betétbe tartozó, habár több részletből álló közös birtok egy telekkönyvi jószágtestként tekintendő és vezetendő be.

A közös legelő-, erdő- és nádas-illetőségeknek telekkönyvezésén felül az azokból járó osztatlan illetőség az egyes jogositottak telekjegyzőkönyveibe, vagy betéteibe is bevezetendő oly módon, hogy a birtokállási lapon külön sorszám alatt, de a közös birtok helyrajzi számainak kitétele nélkül a harmadik rovatban az osztatlan illetőség hányada kitűnjék.

A jogositottak telekjegyzőkönyveibe vagy betéteibe az előbbieket szerint nyitott telekjegyzőkönyvben vagy betétben foglalt közös birtokból járó osztatlan illetőség csak egy sorszám alatt és ha a közös birtokok több telekjegyzőkönyvben vagy betétben vétettek fel, azok mindenike csak egy egy sorszám alatt vezetendő be, még abban az esetben is, ha a közös legelő-, erdő- vagy nádas egyenkint több birtokrészletből áll.

Arra nézve, hogy kinek tulajdonául vétessék fel az osztatlan illetőség, a telekkönyvi általános rendelet s a telekkönyvi betétek szerkesztésére vonatkozó törvények az irányadók.

Az osztatlan illetőség rendszert mint a volt urbéres birtokból álló telekkönyvi jószágtest kiegészítő része jegyzendő be még akkor is, mikor többé nem ahhoz az urbéri birtokhoz tartozik, mely után a birtokszabályozás alkalmával kiadott, hanem másnak, de oly személynek vált tulajdonává, ki egyéb volt urbéres birtoknak a tulajdonosa. Ha chez a volt urbéri birtokok is tartozik a második pont szerint ugyanazon telekjegyzőkönyvbe vagy betétbe bevezetett közös legelőből, erdőből vagy nádasból járó osztatlan illetőség, vagy ha a tulajdonos több urbéri birtok után járó ily osztatlan illetőségeket külön szerzett meg: mindezek az illetőségek az arányt megállapító törtszámok számlálónak összcadással egy sorszám alatt veendő fel. Ezen szabály alól kivételként az osztatlan illetőségek mindegyike az előbbi szabályok megtartásával külön telekkönyvi jószágtestként vétetik fel:

a) mikor az osztatlan illetőség oly személynek tulajdona, kinek volt urbéri természetű birtoka nincs;

b) mikor a telekkönyv állása szerint vagy a volt urbéri birtokot, vagy az osztatlan illetőséget tulajdonjogi előjegyzés általában, vagy mindkettőt különböző tulajdonjogi előjegyzés terheli;

c) mikor az urbéri rendezés alkalmával valamely község határában más községbeli volt urbéresnek legelő-, erdő- vagy nádas-illetősége adatott ki;

d) mikor az osztatlan illetőségnek a volt urbéri birtokkal, vagy több urbéri birtok után osztatlan illetőségeknek egy telekkönyvi jószágtestté való egyesítését az alább felsorolandó körülményeknél fogva a tehertételek különbözősége gátolja.

A közös legelőből, erdőből vagy nádasból járó jutalékokra bejegyzett terhek a telekkönyv állása szerint bevezetett osztatlan illetőségre a bejegyzések sorrendjében és elsőbbségével átvendők.

Atvitel tárgyát képezik különösen:

1. azon terhek, melyek arra a volt urbéres birtokra vannak bejegyezve, a mely után a legelő-, erdő- vagy nádas-illetőség kiadatott;

2. a telekkönyvi betétek szerkesztésekor, a mennyiben ezt a telekkönyvnek az urbéri rendezéshez képest való átalakítása megelőzte:

a) a közös telekjegyzőkönyvben az egyes jutalékokra bejegyzett terhek.

b) az egyes jogositottak külön telekjegyzőkönyveibe akár az egyes osztatlan illetőségekre önállóan, akár az urbéres birtokokra bejegyzett tehertételek, melynek az osztatlan illetőség a bejegyzéskor tartozékát képezte.

Végül átvendők a tulajdoni lapon előforduló mindazon tulajdonjogi előjegyzések és telekkönyvi feljegyzések, melyek a telekkönyv állása szerint az osztatlan illetőségre vonatkoznak.

Fentebbiekben ismertettük tehát azon irányelveket, melyek a volt urbéres legelő-, erdő- és nádasilletőségének tekkönyvezésére vonatkoznak; és miután az e vonatkozásban kelt igazságügyi ministeri intézkedés még mult év december havának 30 ik napján lépett életbe: az irányelveket a volt urbéres közönség figyelmébe ajánljuk.

## CSARNOK, Csevegés a kandallónál\*.)

(Folyt. és vége)

— Egyébiránt, jegyzé meg az öreg Bánfi gróf, az orvoszerek kívülről való alkalmazásának elmélete egyáltalában nem új dolog. Emlékszem, hogy valamikor olvastam egy bencsrendi szerzetesnek egy „Chirurgia infusoria,“ azaz Beömlesztési orvostan című munkáját, amelyben ez a vérömlesztést, valamint az erekbe való befecskendezés elméletét fejtegette, ami bizonyítja, hogy a mi modern tudományunk a középkor lenézett, megvetett tudósaitól mégis csak tanulhat valamit. Paracelsusnak egynémely elmélete aligha nem kivihető volna, ha a nagytitót, a villamosságot és a delezességet rendelkezésére bocsátanók.

— Nem mondom föltétlenül ellent gróf urnak — viszonzá Mezei doktor. Ama középkori iratokban egy és más azért tetszik kalandosnak és hóbortosnak, mert annak a kornak tudósai mintegy szabadkőműves céhet képeztek, s gyakran a leg-egyszerűbb tudományos tételeket csodálatos képbe burkolták, hogy csak a beavatottak érthessek s a fitogtatott tudományos titkok valahogy szét ne áradjanak. Így aztán manapság alig lehet amaz iratokban az egészséges magvat azon képleges héjből kibontani, amelybe a középkori gallimatás oly szorgos gonddal igyekezett azt begöngyölni.

— Akkor hát — kiáltá Erdőhegyiné — még talán a Saint Germain gróf életelixírjét és a bölcsek kövét, vagy az aranytinkturát is meg fogják találni, amikor aztán mindenki mindmegannyi halhatatlan Rothschildd lesz!

— Aligha nagysád — szólt közbe Homoki doktor — mert ha valaha csakugyan sikerülne az aranyat vegyi uton előállítani, ami meglehet, hogy az óriásilag előrehaladó tudományunk lehetséges lesz, ezzel az arany elvesztené az értékét s talán annál gyorsabban jutnánk el a szociáldemokraták eszményi társadalmához, amelyben mindenféle pénz el akarnak törölni, hogy a munka és életélvezet általános egyenlőségének mi se állja útját.

— S ami a halhatatlanságot illeti, az nem különben fog járni — tevő hozzá Kardos hadnagy — mert nehezen hiszem, hogy a Saint-Germain gróf életelixírje ellentállhasson egy jó szuronydöfésnek, nem is említve a dinamitot s más modern robbanó szereket.

— Így hát szegények és halandók fogunk maradni, jegyzé meg Erdőhegyiné; de ami a szociáldemokrata eszményt illeti, amit Homoki doktor ur említett, az egyenlőség után való törekvés, amely — kivéve a vagyont — minden téren észlelhető, különös jele korunknak, s ez kelti föl azt a vágyat is, hogy a szegény és gazdag közt levő különbség elenyésztesse. A ruházatban már teljes egyenlőségre jutott valamennyi civilizált nemzet, a divat már minden osztálykülönbséget megszüntetett, ma már az urnó és szobaleánya egyformán öltözködnek.

— Ugy van, erősíté az öreg Bánfi gróf. Ama külső egyenlőség, melyet korunk mindinkább kifejleszt, bizonyára lényeges oka a benső egyenlőség után való törekvésnek is. Az emberi természet igyekszik a külső megjelenéssel a benső lényegét is összhangzatba hozni, s ezen magában véve egészen rendes és helyes törekvést a szociáldemokrata agitátorok ügyesen kizsákmányolják céljaikra. Az az inas vagy szobaleánya, aki épügy ruházódik, mint ura vagy urnője, vágyakozni fog arra, hogy egyéb tekintetben is épügy életet folytathasson, mint ők. S mindennek részben a divat az oka!

— Ez mind igaz, igen tisztelt barátom, viszonzá Erdőhegyiné vállat vonva, de hát mit te gyünk ellene? Egyszer csak előkerül, azt se tudjuk honnan s meg kell előtte hajolnunk. Hiába mondjuk, hogy ez a divat ostoba, követni kell, a világtól nem lehet elmaradnunk.

— Én hallottam egyet-mást Párisban a divat keletkezéséről — mondá az ifjú Bánfi gróf — s ha megengedi nagysád, elmondom. Régebben Eugénia császárné teremtette a divatot s tette ruháit a párisi előkelő társaság s ezáltal az egész világ mintáivá. A császárság bukása óta a nagy divatcsarnokok vezetik a zsarnokoskodó divatot. Az évad kezdetén egyszerre csak Páris minden szegletén új s eddig ismeretlen részletek tűnnek szemünkbe. Ezek keletkezése a következő: a híres nagy szabásznók közül (öt vagy hat van ilyen Párisban) mindenik kigondol egy divatmintát, megnézik, hogy melyik a legalkalmasabb, s a párisi nagy világ valamely kiválóan elegáns hölgyének szabónője a legelső alkalommal megkészíti ezt a viseletet; ha szükség kívánja, úgy intézi a dolgot, hogy a hölgy

az illető divatot a saját találmányának tekinti. Megjelen benne valami ünnepegen vagy a sétatérén s másnap a hírlapok annyi szellemmel és ügyességgel írják le toaletjét, hogy a többi nők is megirigylik. Ők is hasonló ruhát rendelnek szabónőiknél, amire ezek régen elő vannak készítve, s bizonyos kelme és bizonyos szabás csakhamar felkapottá lesz a high-life köreiből. Ekkor közelbepnek a nagy divatcsarnokok tulajdonosai, hasonló kelméket rendelnek meg a gyárakban, azután műhelyeikben utánacsinálják s rövid idő múlva Páris valamennyi hölgye az új divat szerint öltözködik anélkül, hogy gondolkoznék rajta, hogy honnan ered az, s anélkül, hogy sejténé, hogy saját ízlését és kedvét egy pár szabó és divatcsarnoktulajdonos úzerkedésének áldozta fel. A külföldnek nincs aztán előbbvaló dolga, mint az új divatot utánozni.

— Azonban, mondá Erdőhegyiné, nemcsak a divat terén nyilvánul az egyenlőség után való törekvés, mely az életet lassankint minden vársától megfosztja s az embereket minden eredetiségökből kivetkőzteti. Amint olvasom, újabban már egy általános világnyelvet is föltaláltak, amelynek diadala az egyes nemzetek százados szellemi vívmányait mind a felcsetéget lomtarába taszitaná. A neve olyan különös barbár hangzású, hogy nem vagyok képes magtartani

— Volapük, nagysád — válaszolá Homoki doktor — így hívják ezt az új világnyelvet, mely által a bábeli toronyépítés eszméjét megvalósítva, a földkerekség minden népeinek lehetővé akarják tenni, hogy egymással kényelmesen társaloghassanak. Egyébiránt meg kell jegyezni eme nyelvalkotók védelmére, hogy világnyelvök szerkesztésénél csak a kereskedelem érdekeit tartották szem előtt, s e tekintetben tagadhatatlan, hogy egy ilyen egyetemes, mindenütt megérthető nyelv igen hasznos lenne.

— Különösen a tőzsdei szédelésre — kiáltá Kozma, törvénytörő bíró — A Hanza nagy kereskedést üzött s a Fuggerek gazdagokká lettek volapük nélkül is.

— Én nem tartozom a volapük hívei közé bíró ur, viszonzá Homoki doktor, de tény, hogy már sokan foglalkoznak vele, s különösen Franciaországban egyre terjed, holott ott legkevésbé érzik egy egyetemes nyelv szükségességét, mert egy francia csaknem mindenütt otthonos a maga nyelvével. Mástkülönb ez a nyelv igen érdekes s én kíváncsiságból foglalkoztam vele egy kicsit.

— Beszéljen hát rajta valamit — mondá Erdőhegyiné nevetve.

— Annyira még nem vittem, válaszolt az orvos, de azt el kell ismernem, hogy föltalálójá: Schleyer konstanzi lelkész nem csekély nyelvtani tehetséggel van megáldva. A különböző nyelvekből összeválogatta a szógyököket, valamint az egyes jellemző fordulatokat: nyelvében van némi szép hangzás s bámulatosan egyszerű. Minden betűnek csak egy határozott, mindig egyforma hangja van; a hangsúly minden szónál a végzőtagra esik; mondatszerkezete a francia nyelvet követi, a szótörzsek nagyobb részét németek. A nyelvtan roppant egyszerű, a melléknevek változatlanok, s mind egyformán végződnek; csak egy igeragozás van s rendhagyó igék nincsenek.

— De megöriülének egy ilyen nyelvnek az elemi iskolások! — kiáltá Erdőhegyiné.

— A volapük egyre jobban terjed — folytató az orvos; Párisban a kereskedelmi akadémiában, Münchenben az egyetemen előadták s több, mint 50 társaság alakult az új nyelv terjesztésére; vannak fiókok Alexandriában, Amerikában, Ázsiában. A nyelvtant, szótárakat majd minden európa nyelvre lefordították, s volapük nyelven szerkesztett folyóiratok jelennek meg. Schleyer Konstancban minden tanítványnak érettségi bizonyítványt ad, ha az képes egy tudományos értekezést volapük nyelven megírni.

— Az ön elbeszélése után szinte kedve támad az embernek ezt a csodanyelvet megismerni — mondá Erdőhegyiné; ha csakugyan olyan szép hangzású, mint aminő egyszerű, akkor megérdemelné, hogy ne sajnáljunk nyolc leckét a megtanulásától.

Én véletlenül épen abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy nagysád kívánságát, legalább részben, kielégíthetem, mondá Kövi doktor, egy nagy elegáns nyomtatott lapot vévén ki zsebéből. Én gyűjtögetem az étlapokat s épen ma kaptam meg a nem régebben tartott roueni i volapük-kongresszus étlapját.

— No ez igazán érdekes lesz; kérem, kedves doktor ur, olvassa fel! — viszonzá Erdőhegyiné.

A menu francia és volapük nyelven van nyomtatva, ime az egymásnak megfelelő sorok:

Banquet annuel de la Sociéte industriel de Rouen 6 mai 1886.	Dostodaklub de Rouen glepid jelsik. Lulul 6-id 1886.
Potage Tapioca à la Crécy.	Tapioca sup, modu Crécy.
Turbot, sauce Crevettes.	Tubot, ko Klavilavaet.
Pré-salé, sauce Venaison.	Dupalsét, ko Focvaeat;

Poulé à la Vicomtesse.  
Timbales milanaises.  
Ecume Panama.  
Pintades roties.  
Salade de saison.  
Petits pois nouveaux.  
Langoustes, sauce Dijonnaise.  
Asperge du Spitzberg.  
Dessert.

Goks modu Vicomtesse.  
Makar milanik.  
Panama-Skom.  
Magabagoks pelotol.  
Salade flifke.  
Peillis flifke.  
Losets, ko valt modu Dijon.  
Spargs de Spitzberg  
Bostab.

(A roueni ipartársulat évi közebédje, 1886. május 6-án. Leves, tengeri fácán, füstölt hus, csirke, makaroni, zöld borsó, saláta, spárga, csemege)

— Május tehát ugy van, hogy lulul, ennyit megjegyeztem — mondá Erdőhegyiné nevetve — s ez tetszik nekem. Bül-bülre emlékeztem, május és a rózsák madarára. Ugy látszik, hogy a volapük konyhát még nem találták fel ezek az urak, akkor valószínűleg hasztalan hívogatták volna a vendégeket a lakomára.

— Szép, szép az emberi szellem a maga pihenni nem tudó tevékenységével folytonosan újabb célok, újabb utak felé haladó törekvéseivel — szólalt meg az öreg Bánfi gróf, de én magam részéről nem nagyon bízom az új nyelv jövőjében, világegyesítő hivatásában. A nyelv nem kézimunka, azt nem lehet csak úgy könnyen gyártani, semmiből előállítani: az hosszu ezredévek szüleménye. Összenöve egy nép érzésével, értelmével, kedély- és gondolatvilágával. És nem igen hiszem, hogy egy nemzet is elhagyná a maga nyelvét a volapük kedvéért: a művelt nemzet nem, mert az a maga nyelvében, irodalmában kimeríthetetlen kincs bányát bir, melyre époly büszke, mint életére; s a műveletlen sem, mert az az idegen nyelv szükségét nem nagyon érzi. Sőt a magam részéről nem is nagyon ajánlom a tanulmányozását; ha valakinek üres ideje s tanulási kedve van, tanulja a német-, francia-, angol-, olasz nyelvet, hatoljon be ama nagy nemzetek óriás szellemének gondolatvilágába s fáradsága dusabb jutalomban fog részesülni, mintha egy keresve összehordott, furtfaragott nyelv szógyűjteményét emlízi!

Rácz Lajos.

## GONDOLATOK.

Ha boldogulni akarsz, ne légy senkinek se adósa; légy azonban oly előzékeny, mintha mindenki hiteleződ volna. —

Senki sem független a ki önmagának nem ura. —

Csak a munkában van megnyugvas, öröm igazi élvezet és isten áldása. —

A legnagyobb boldogság a család szeretete. —

Ugy beszélj mint gondolkozol; de ne mondj el mindent a mit tudsz. —

A ki mindig vidám igyekszik lenni, az nem csak magának, de másnak is örömet szerez. —

Akik szeretik, azok meg is értik egymást, a kik pedig megértik, azok szeretik is egymást. —

Én.

## HUMOR.

Mi a párbaj?

— Ugyan kérem — kérdi az újságolvasó falusi bíró a tanítótól — nem mondaná meg nekem, hogy hát voltaképen, mi az a párbaj?

— Hát biz édes atyámfia, de ha hozzá még felesége is van, az már aztán — párbaj.

Ismeri az apját.

Tanító: János, ha az atyád száz forintot vesz kölcsön és hetenkint tiz forintjával kell visszafizetni, hat hét múlva mennyivel marad még adós?

János: Száz forinttal.

Tanító: Hiszen te nem ismered a számításnak még a legelembb szabályát sem.

János: De ismerem az — édes apámat!

Kérvény. X. vármegyében egy iskolai tanító a következő vad stílusban kérte az előjáráságtól az iskola mellől hiányzó istálló építését: Tisztelt Előjáróság! Miután tisztelettel alólt, a legközelebb eszközendő házassága alkalmával egy darab tehén marha birtokába jut, tisztelettel kéri az előjáráságtól az iskolaépület megnagyobbítását t. i. egy istálló által, a házasság által nyert db. marha és a későbbben származandó fiatal barmok számára, melyhez már, választottjának a szülei háznál általában elősmert kitünő barom növelése következtében kilátás van.

Tisztelettel S. J. néptanító.

**Paradicsomi állapot.**  
 — Barátom, az én házamban valódi paradicsom van.  
 — Hogy-hogy?  
 — A segédem *Ádám* nevű mostoha leányom meg *Eva*. Ezek szerelmesek. A feleségem pedig *kigyó*.

**Kofa áhitatosság.**  
 A nagytemplomban mise volt. A hátulsó padban két kofa ül és ájtatosan énekelnek:  
 „Im arcunkra borulunk” („Bábi! nem tudja mi jött ki a lutrin?”) — „Előtted istensége” („Melyiken?”) — „És enékszóval áldunk” („A prágain?”) — „Hallgass meg óh felség!” („42, 13, 20, 55, 90”) — „Hm! nem nyertem.”

**HIVATALOS RÉSZ.**

**A vármegyei közigazgatási bizottság f. hó 10-én d. e. 9-kor ülést tart.**

1595. sz. **Zempléni vármegye alispánjától.**  
 Tudomás és közhírtétel végett tudatom. S. a.-Ujhely, 1890. febr. 6

**Matolai Etele, alispán.**

**Másolat.**  
 2790. sz. Tekintetes alispán ur! A helyben lakó ágostai hitvallású ev. hívek, az egyházmegye közbenjárásával mult évi december 15-én Tokajjal társulva önálló anyaegyházat alapítottak, melynek alapján f. évi január 1-től külön anyakönyvet vezetnek, s külön lelkészt alkalmaztak. Midőn e tényt becses tudomására hozni szerencsésnek éreztük magunkat, egyúttal megjegyezzük, hogy Ujhelyhez, mint ág. hitv. ev. anyaegyházhoz az ujhelyi járásban levő összes községekben — Nagycs. és Kis Kázmért kivéve — továbbá a bodrogközi járásban levő összes községekben most és jövőben lakozó hívek csatoltattak s hogy minden anyakönyvezést kívánó funkció az ujhelyi anyakönyvbe fog bevezetett. E ténynek alantas közegeivel való közlését kérve, kiváló tisztelettel maradunk S. a.-Ujhely, 1890. január. 20. Alázatos szolgáló: Hönch Dezső sk., főfelügyelő. Czékus Gy. János, ev. missioi lelkész.

**II.**

**Másolat.**  
 M. kir. honvédelmi minister. 62076/VIII.1889. szám. Zempléni vármegye közönségének. Körrendelet. A császári és királyi közös hadügyi és a cs. kir. osztrák honvédelmi minister urakkal egyetértőleg történt megállapodás folytán ezennel elrendelem, hogy a véderőről szóló 1889. évi VI. tc. végrehajtására vonatkozó utasítás I. része 45. § a) pontja oly értelmében egészítsék ki, miszerint az említett pontban foglalt többi feltételek mellett az idézett törv. cikk 31. §-ában foglalt

kedvezmény elnyerhetése tekintetéből, rabbijelölteknek (és rabbi növendékeknek) tekintendők azok is, kik a nyilvánossági joggal felruházott pozsonyi rabbi iskola harmadik osztályát látogatják. Budapest, 1890. évi január hó 12-én. Fejérváry s. k., honvédelmi minister.

**A t. körjegyző urakhoz!**

Mindazon t. körjegyző urakat, kiknek a kiadásunkban megjelent 1890. évre szóló „Zemplén Naptár”-unkból előírásait végett küldtünk, de mindez ideig azzal be nem számoltak, utólagra kérjük, hogy haladéktalanul leszámolni sziveskedjenek.

Tisztelettel

**A „Zemplén” kiadóhivatala.**

304 sz. **Zempléni vármegye kir. tanfelügyelőjétől.**

A nagymélt. vallás és közoktatásügyi m. kir. ministerium f. é. febr. hó 17-én 486 eln. szám alatt kelt rendeletét a zempléni vármegyei népiskolai tanító urakkal tudomás végett másolatban közlöm. S. a.-Ujhely 1890. február hó 26.

**Nemes Lajos,**

kir. tanácsos és tanfelügyelő.

**Másolat.**

A vallás és közoktatásügyi m. kir. ministertől. 486 eln. szám. Zempléni vármegye kir. tanfelügyelőségének. A tanügy érdekében szükségesnek tartom a tanfelügyelőséget további megfelelő eljárás céljából figyelemztetni, hogy a népiskolai közoktatásról szóló 1868. évi XXXVIII. t. c. 141. §-ában a tanítók mellékfoglalkozására vonatkozó rendelkezését a legszigorubbán kivánom betartani. Különösen kiemelem, hogy a lapszerkesztést is olyan foglalkozásnak tekintem, a melyet ha nem is zár ki a tanítói állás, de a melyet a tanítók csakis az iskolai felsőség előleges engedelmével vállalhatnak el. Felhívom tehát a tanfelügyelőséget, hogy a felügyeletre bízott iskolák tanítóit a legszigorubbán utasítsa, hogy a mindenféle lap szerkesztéséhez szükséges engedélyért esetről esetre hozzájárulást kérjenek, mikor a szerkesztés elvállalására vonatkozólag még semminemű kötelezettséget nem vállaltak, mert ha esetleg az engedély megtagadását látnám szükségesnek, azt az illetőnek minden kötelezettsége dacára is megteendém Szükségesnek tartom végül megjegyezni, hogy politikai lap szerkesztéshez ezentul egyáltalában nem fogok engedélyt adni. Budapest, 1890. évi február hó 17-én Gróf Csáky s. k. A másolat hitelű! Nemes Lajos kir. tanácsos, tanfelügyelő.

54/1p r 890.

**A s.-a.-ujhelyi j. főszolgabírájától.**

**Hirdetmény.**

Melyszerint az alulírt hatóság által köztudomásra hozatik, hogy ecetgyártásra vonatkozó ipar-

engedélyért folyamodó Grósz Móric s.-a.-ujhelyi lakos 679. n. ö. számú telepén a helyszíni szemle s tárgyalás f. évi március 3-án délutáni 2 órakor fog megtartatni.

Ebből kifolyólag felhívom a netáni érdekelteket szomszédok, hogy észrevételeik bemondása céljából az érintett helyen s időben jelenjenek meg. S.-a.-Ujhely, 1890. febr. 28

**Urbán Ferenc t. főszolgabíró**

999/I. 90.

**Pályázati hirdetmény.**

A lemondás folytán üresedésben lévő sajtó-hidvégi körjegyzői állásra pályázatot nyitok.

A javadalom áll: 310 ft 01 kr. készpénzfizetés, szabad lakás, 2<sup>1</sup>/<sub>4</sub> telek és káposzta föld haszon élvezetből, továbbá jogosítva van a körjegyző a szabályrendeletileg megállapított napidíjak és fuvar felszámítására.

Felhívom ennél fogva a pályázni óhajtozókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket márc. 10-ig nálam benyújtsák, mert a később érkezőket figyelembe nem fogom venni.

A választás határidejéül március 14-ik napjának d. e. 10 óráját Sajtó-Hidvég község házához tűzöm ki.

Szerencs, 1890. febr. 20.

**Matolay Béla, főszolgabíró.**

2531./sz.

**Zempléni vármegye alispánjától.**

**Körösvény.**

Gondolovics József göröginyei lakos tanító istállójából folyó hó 5-éről 6-ára menő éjjelen 1 sárgás színű, fenálló szarvu 7 éves tehene ellopott.

S. a.-Ujhely, 1890. február 19.

**Matolai Etele, alispán.**

**Nyilt-tér.\*)**

**Fehér selyemszöveteket 65 krtól** 11 frt 40 krig méterenként (körülbelül 120 minőségben) öltözet- és darabonként szétküldi **Henneberg G. gyári raktára** (cs. és kir. udvari szállító) Zürich-ben. — Minták azonnal küldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

\*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

**Szerkesztőségi posta.**

R. Gy. tanár urnak **Galgóc**. Levelet irtunk. **Csoltóinak**. Meg fog jelenni.

Felelős szerkesztő:

**DÓKUS GYULA.**  
 Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**  
 Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNE**

**HIRDETÉSEK.**

**Sírkövekre feliratok vésése é aranyozása**

**SIR-EMLÉK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.**

**BURGER ADOLFNÁL**  
 S.-A.-UJHELYT  
 Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.  
 MINDEN IDŐBEN  
 nagy választékban tartok s kívánatra felállítok  
 POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,  
**GRANIT, SZIANIT**  
 és homokkő sírkövet.

Tisztelettel  
**BURGER ADOLF**  
 vállalkozó.

Sürgőnyezim:  
**Burger Adolf S.-a.-Ujhely.**

**Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldetik.**

TK. 3651, 3672/1889. sz.

**Arverési hirdetményi kivonat.**

A tokaji kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tarczal város pénztára végrehajtható, Baranyi János mint Fejér János örököse végrehajtást szenvedő elleni 9 frt 45 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a tokaji kir. járásbírósg) területén lévő Tarczalon levő, a tarczali 446. számú tjkvben 1-ször: 1898. hr. szám alatt foglalt ingatlanra egészen 146 ft., — és a tarczali 1205. sztkvben 2-szor: 592. hr. szám a. foglalt házra egészen 160 ft. becsértékben az árverés ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi március hó

10-ik napján d. e. 9 órakor, Tarczal város házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsértéknek 10% át, vagyis 14 ft 60 krt és 16 ftot készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8-ik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tokajban a kir. járásbírósg mint tkkvi hatóság-nál 1889. évi dec. hó 12. napján.

**Horváth, kir. albiró**

111.  
 89. vgh. sz.

**Arverési hirdetmény.**

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszéknek 7752/89. számú végzésével Horák I. kassai lakos felperes részére Maliczky Lajos alperes ellen 332 ft 94 kr. s jár. erejéig elrendelt bizt. végrehajtás folytán nevezett alperestől S.-a.-Ujhelyben, 1889. évi nov. hó 5-én lefoglalt s 392 frt 50 krra becsült ingóságokra a s.-a.-ujhelyi kir. járásbírósg 8025/89. sz. küldő végzése folytán az árverés elrendeltetvén, annak a helyszínén, vagyis Sátoralja-Ujhelyben, alperes bolthelyiségében leendő megtartására határidőül 1890. évi március hó 3-ik napjának délelőtti 9 órája tűzetik ki, a mikor a bíróság lefoglalt arany, ezüst ékszerek, órák s egyéb különféle ingóságok az 1881. 50. törvénycikk 107. és 108. §§-ai szerint a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívom egyúttal mindazokat, a kik a lefoglalt tárgyakra elsőbbséggel bírnak, miszerint elsőbbségi igényeiket az árverés megkezdése előtt szóval vagy írásban alulírt végrehajtónál az 1881. 60. t. cz. 111. §-a értelmében a különbeni következmények terhe alatt bejelenteni el ne mulasztják.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1890. évi febr. hó 10-ik napján.  
**Pál Lajos,**  
 kir. bir. végrehajtó.

**Meghívás.**

A s.-a.-ujhelyi polgári olvasó-kör f. 1890. évi március hó 19-én a kör helyiségében d. u. 3 órakor rendes évi **közgyűlést** tartja, melyre a tagok ezennel meghívotnak.

**Tárgyai:**

1. A választmány jelentése.
2. A megvizsgált számadások felülbíralata.
3. A költségvetés megállapítása.
4. A tisztviselők s választmány és számvizsgáló-bizottság tagjainak választása.
5. Netalán beadandó indítványok.

**A s.-a.-ujhelyi polgári olvasó-kör választmánya.**



## Meghívás.

### A tállyai népbank mint szövetkezet

i. é. márczius hó 20-án d. e. 9 órakor  
a tállyai olvasó-egyesület termében

## KÖZGYŰLÉST

tartand, melyre a tagok tisztelettel meghívotnak.

#### Elintézendő tárgyak:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére 3 tagu bizottság megválasztása.
2. Az igazgatóság jelentése az 1889-ik évi üzleteredményről, valamint a zárszámadás és mérleg előterjesztése.
3. A felügyelő-bizottság jelentése a számadások és mérleg megvizsgálásáról és ezzel kapcsolatban az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentvényeinek megadása.
4. A tiszta jövedelemnek mikénti felosztása.
5. Az 1890. évi költségvetés megállapítása.
6. Havi törzsbetéteikkel késedelemben lévő tagoknak bemutatása.
7. Az alapszabályok értelmében netaláni indítványok tárgyalása.
8. Sorsolás útján kilépett 4 igazgatósági tagnak választása.

Kelt Tállyán, 1890. február hó 22-én.

Az igazgatóság.

## MEGHIVÁS

### SZEGI GŐZMALOM RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNAK S.-A.-UJHELYBEN

1890. márczius hó 30-án, d. e. 10 órakor  
a zempléni megyei kereskedelmi-, ipar-, termény- és hitel-  
bank helyiségeiben tartandó

## rendes évi közgyűlésre.

#### A közgyűlés tárgyai:

1. A közgyűlési elnök megválasztása.
2. Az igazgatóság üzleti jelentésének tárgyalása.
3. A felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése.
4. A mérleg megállapítása és ezzel kapcsolatban az igazgatóság és felügyelő-bizottság adandó felmentvény.
5. az alapszabályok 22-ik §-a értelmében egy főigazgató és 3 igazgatósági tagnak megválasztása.
6. Az alapszabályok 50-ik §-a értelmében a felügyelő-bizottság 3 rendes és 1 póttagjának megválasztása.
7. A felügyelő-bizottság 1890., 1891. és 1892-ik évi járandóságának megállapítása.

Kelt S.-a.-Ujhelyben, 1890. február 22.

Az igazgatóság.

#### Kivonat az alapszabályokból:

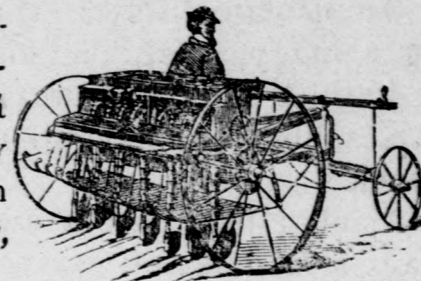
9. §. A közgyűlés áll azon részvényesekből, kik a közgyűlés előtti időben részvényeiket az igazgatóságnál ellennyugta és szavazati jegy mellett letéteményezték.

## FLEISCHER és TÁRSA

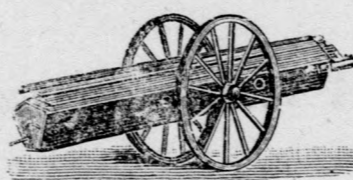
gépgyára és vasöntője Kassán, Eperjesi-út 6. szám.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a tavaszi időnyre szükséges gépeket, nevezetesen **szilárdan szerkesztett,**

**könnyű sorvető és szórvető gépeit, ekéket és boronákat, hengereket, lókapákat stb. továbbá Baker- és magtár-rostákat, mely gyártmányainknak gépgyárunkban állandóan jelentékeny készletet birjuk, bizományi raktárt pedig**



**BEHYNA TESTVÉR** uraknál S.-a.-Ujhelyben.



Szállitunk továbbá saját gyártmányu s legjobb szerkezetű szeszgyár és malomberendezéseket, gőzgépeket és gőzkazánokat, házi és egyéb szivattyukat, olajsajtókat és olajmag-pörkölőket

Elhasznált gépek, különösen

**gőzmozgonyok és gőzcséplők**

pontos **átigazítását** és **kijavítását** legjutányosabban eszközöljük.

Gyártmányaink képes jegyzékét b. kívánatra ingyen és bérmentve küldjük.

#### Visszavonhatlanul csak egy előadás.



E város és vidékének igen tisztelt közönségét van szerencsém értesíteni, hogy a világhírű nemzetközi

## ÉDEN-SZINHÁZ

Budapestről érkekezve, miután két hónap át példátlan sikerek közt működött Bécs virágtermeiben, a diszletek egész berendezésével, gépek és egyéb készletekkel érkezik meg és kellően felszerelve, helyben **egy válogatott előadást rendez.**

A modern styl szerint berendezett phantastik és mysteryk előadások felölelik a titokzatosnak, a csodásnak egész birodalmát, több mint 1000 mutatványban.

Ezek közt több utánozhatlan **sohasem látott**

#### MISS LAZO

az arany légy a levegőben

Eredeti szenzációs mutat-  
előadva Anatelli igazgató

#### MISS LAZO

az arany légy a levegőben

által. Nevezetesen: »A lehetetlenen át való utazás.« »A titokzatos óriási fej.« »A modern éden.« »Anatelli igazgató repülése a közönség felett.« »A zigzagi országos vásár.« »Az igező Magneta, Silva stb.«

Továbbá pompás jelenetek, bűbajos képek, hatásos dekorációkkal, átalakulásokkal. A kolossális csoda-álcások, (jelmezes csoportozatok.) »Kirándulások villámvonaton a földkörül.« Természeti tünemények. Fata Morganák. Délibábok.

Végül: megfejthetlen rejtélyes nagy szenzációs ujdonság

#### A kétfelé vágott delnő.

Élő fiatal hölgy előkelő öltözetben lép a színpadra, Anatelli ur megragadja a kardot s derekán ketté vágja; az egyik testfél elfut, a másik ott marad a levegőben és énekelve lebeg tovább. Ez a szenzációs mutatvány nyílt színpadon, teljes világítás mellett adatik elő. Ez a legnagyobb szerű, amit eddig csak Bécsben és Prágában produkáltak és mindkét helyen roppant feltűnést keltett.

Helyárak: Alsó- és középpáholy 4 frt. Felső páholy 3 frt. Támlásszék 1 frt. Körzék 80 kr. Zártszék 60 kr. Emeleti erkélyszék 40 kr. Földszinti állóhely 40 kr. deák-, gyermek- és katonajegy örmestertől lefelé 30 kr. Karzat 20 kr.

**Pénztárnyitás 7 órakor. — Kezdeté pont fél 8 órakor.**

Az előadás alkalmával kitűnő népzenekar játszik.

## Hirdetés.

A „**debreczeni takarékpénztár**“ az eddig szokásos **rendes jelzálog-kölcsön**, és bekebelezéssel biztosított **váltóhitel** kölcsönökön kívül

1890. január 1-től kezdve a

**törlesztési (amortizációs)**

## jelzálogkölcsön

üzletet is felvette működés körébe.

Bővebb felvilágosítással szolgál kívánatra

az igazgatóság.